

M.p. poniedziałek 11 luty 1946 r.

Rok III. Nr.25 (591)

Mimo toastów i przyjaznych gestów

NAPIĘCIE BRYTYJSKO - SOWIECKIE TRWA NADAL

Londyn 11.II. Dotychczasowy przebieg dyskusji nad notą ukraińską w sprawie Indonezji wywołał nowe napięcie brytyjsko - sowieckie - stwierdzają dziś jednogłośnie korespondenci dyplomatyczni dzienników londyńskich. Konstatują oni ten fakt z pewnym zakłopotaniem, gdyż dopiero przed kilkoma dniami pisali oni o "wyjaśnieniu atmosfery" opierając się na toastach i komplementach jakie wymienili między sobą Bevin i Wyszyński po zakończeniu dyskusji nad sytuacją w Grecji. Zarówno "Times" jak i "Daily Herald" notują dziś, że przemówienie Wyszyńskiego w czasie dyskusji nad sprawą Indonezji było znacznie bardziej napastliwe w stosunku do W. Brytanii i Holandii, aniżeli mowa oskarżycielska Manuillskiego. Dzienniki jednak nie potrafią wyjaśnić co spowodowało uszczywlenie postawy sowieckiej. Dzisiejsze posiedzenie Rady Bezpieczeństwa oczekiwane jest z wielkim zainteresowaniem. Przemawiać ma na nim m.in. przedstawiciel Stanów Zjednoczonych Stettinius. Obserwatorzy przypuszczają, że decyzja w sprawie Indonezji będzie taka sama jak w sprawie Grecji - tj. stwierdzenie, iż nie udało się dojść do porozumienia.

Londyn 11.II. Jeszcze Rada Bezpieczeństwa nie zdołała się uporać ze sprawą Indonezji, a już wzrasta przed nią nowy nie mniej trudny problem. Jest nim skarga syryjska, przeciw dalszemu przebywaniu w Syrii i Libanie wojsk francuskich i angielskich. Według ostatnich doniesień prowadzone w tej sprawie w Londynie zakulisowe rokowania między przedstawicielami francuskimi, a krajami Lewantu nie doprowadziły do żadnych wyników i jest obecnie pewne, że sprawa ta będzie następnym punktem obrad Rady Bezpieczeństwa. Skargę popierać będą wszystkie państwa arabskie, Sowiety, a być może i Stany Zjednoczone, które mają w tych krajach duże interesy natury gospodarczej. Ponadto pewne państwa Południowej Ameryki zamierzają udzielić poparcia skardze syryjskiej. W tych warunkach na Radzie Bezpieczeństwa może dojść do utworzenia 2 obcozwojczego nie było w czasie rozpatrywania spraw Persji, Grecji i Indonezji, kiedy to Sowiety były odosobnione.

POWRÓT DO RZĄDÓW KOALICYJNYCH W ANGLII ?

Londyn 11.II. Możliwość powrotu do władzy rządu koalicyjnego, dyskutowana jest w wielu miarodajnych kołach brytyjskich. Za wskazówkę, iż taka możliwość istnieje uważane jest jedno z zeszłotygodniowych oświadczeń Bevina, stwierdzające, że jeżeli parlament amerykański odrzuci projekt udzielenia Anglii pożyczki, to powstanie sytuacja w której W. Brytania będzie musiała powrócić do rządów koalicyjnych. W kołach konserwatywnych uważa się, iż rząd Partii Pracy nie jest zdolny sprostać wszystkim trudnościom finansowym i ekonomicznym, jakie będzie miała do rozwiązania Anglia w okresie powojennym. Natychmiast po objęciu władzy przez obecny rząd przywódcy konserwatywni przepowiadali, iż kryzys gospodarczy zmusi większość rządową do zgody na stworzenie rządu jedności narodowej. Według tygodnika "Week" amerykańskie koła finansowe uważają, iż lepiej jest udzielić pożyczki Sowietom, aniżeli Anglii, gdyż pierwsi będą mieli większe możliwości zapłaty. To samo pismo stwierdza, iż obecnie stosunki między Moskwą a Waszyngtonem są daleko lepsze niż między Moskwą a Londynem. Winę za to ponosi rząd Churchilla, który nie umiał ustalić wspólnej linii anglo - amerykańskiej w stosunku do Sowietów. Obecnie Bevin "przewodzi całemu światu anglosaskiemu w jego antysowieckiej krucjacie". Brak harmonii anglo - amerykańskiej widoczny był w czasie debat Rady Bezpieczeństwa. Zarówno w sprawie Grecji jak i Indonezji Stettinius był bardzo niezdecydowany, zaś w czasie dyskusji nad administracją powierniczą terenów mandatowych poglądy przedstawicieli Sowietów i Stanów Zjednoczonych były bardzo zbliżone do siebie, natomiast stały w jaskrawej sprzeczności z poglądami delegatów brytyjskich.

CHURCHILL U TRUMANA

Waszyngton 11.II. Przybył tu Churchill, owacyjnie witany przez olbrzymie tłumy. Odbył on 11 1/2 godz. rozmowę z prezydentem Trumanem, której reumatem była zapewne treść odczytu jaki Churchill wygłosi w jednym z uniwersytetów amerykańskich w przyszłym miesiącu.

KANADYJSKA POŻYCZKA DLA ANGLII

Ottawa 11.II. Przybyła tu delegacja brytyjska, która rozpocznie rokowania w sprawie kanadyjskiej pożyczki dla W. Brytanii. Wysokość nie jest jeszcze ustalona, przypuszczalnie jednak udzielona ona zostanie w 3 ratach, po 125 mil. £. rocznie.

STATUT DOMINIALNY DLA INDONEZJI

Haga 11.II. Rząd holenderski zaproponował przyznanie Indonezji statutu dominialnego. Propozycje przewidują utworzenie Holenderskiej Wspólnoty Narodów, której równoprawnymi członkami będą Holandia, Indonezja, Holenderska Gujana i Holenderskie Indie Zachodnie. Indonezja będzie miała własny rząd, którego większość członków będzie miejscowego pochodzenia. Rząd ten będzie odpowiedzialny przed parlamentem wybranym w powszechnych wyborach. Rząd podlegać będzie kontroli ze strony przedstawiciela korony, który będzie mieć szereg specjalnych uprawnień. Statut ten obowiązywać będzie

przez pewien okres czasu, który nie został sprecyzowany. Po jego upływie każdy z członków Wspólnoty będzie miał swobodę decyzji czy chce z niej wystąpić, czy też nadal pozostać. Wczoraj w Batawii rozpoczęły się rokowania na temat tych propozycji między gubernatorem Van Mookiem, a premierem rządu indonezyjskiego, Sharią.

Londyn 11.II. "Historia nie zna przykładu takiego postępu, dokonanego na drodze jednego aktu" - tak "Daily Telegraph" ocenia propozycje holenderskie dla Indonezji, dodając, iż statut Imperium Brytyjskiego był przykładem dla tych propozycji. Propozycje te wskazują ponadto, jak pozbawione podstaw było twierdzenie, że W. Brytania ma w stosunku do Indonezji imperialistyczne zamiary.

CAŁA LUDNOŚĆ SOWIECKA GŁOSOWAŁA NA ROZKAZ

Moskwa 11.II. Co najmniej 96% uprawnionych do głosowania obywateli sowieckich oddało wczoraj głosy w wyborach do Rady Najwyższej, - stwierdza dziś rano wydany komunikat oficjalny. Wszystkie doniesienia podkreślają, "ogromne wysiłki władz, aby umożliwić wszystkim obywatelom wzięcie udziału w głosowaniu". Urny przynoszono do mieszkań chorych. W pociągach dalekobieżnych, były specjalne przedziały do głosowania. Na dalekiej północy urny przewożono na saniach, zaprzężonych w renifery. Narciarze przewozili je do odległych wsi w górach Kaukazu. Do jeszcze bardziej niedostępnych miejscowości urny przewożono samolotami. Wielu wyborców, zamieszkałych w innych okręgach otrzymało prawo głosowania w okręgu moskiowskim, gdzie kandydował Stalin. Korespondenci zagraniczni stwierdzają, iż wybory były sprawą zdecydowaną jeszcze przed ich przeprowadzeniem. Nie ulega wątpliwości, iż wszyscy kandydaci bloku komunistów i bezpartyjnych będą "wybrani".

ŚWIĘTY NIE TRZESZCZA SIĘ O SYTUACJĘ ŻYWNOSCIOWĄ ŚWIATA

Londyn 11.II. Sowiety nie wyraziły zgody do wzięcia udziału w redagowaniu rezolucji w sprawie światowej sytuacji żywnościowej. Rezolucja ta zgłoszona została przez cztery pozostałe wielkie mocarstwa na jutrzejszym posiedzeniu ogólnym OZN. Rezolucja wzywać będzie do maksymalnego zwiększenia produkcji rolnej i do jak najdalejszych oszczędności w spożyciu.

Ottawa 11.II. Tygodniowe racje masła w Kanadzie zostały zmniejszone z 200 gr. na 150 gr. na osobę, celem zwiększenia wywozu.

Johanesburg 11.II. Premier Południowej Afryki marsz. Smuts oświadczył, iż Płd. Afryka wskutek złego urodzaju nie będzie mogła eksportować tych ilości zboża, jak poprzednio planowano.

Kalkuta 11.II. W kilku miejscowościach Indii doszło do demonstracji przeciw zmniejszeniu racji zboża.

Londyn 11.II. Przybył tu Leon Blum, aby przed wyjazdem do Waszyngtonu, gdzie będzie starać się o pomoc amerykańską dla Francji, odbyć naradę z min. Bidault. Francuska opinia publiczna bardzo interesuje się misją Bluma.

FRANCUSKI SZEF SZTABU W LONDYNIE

Londyn 11.II. Szef sztabu armii francuskiej gen. Juin przybył na kilka dni do Anglii. Udokorowany on będzie przez króla Orderem Łaźni, a ponadto odbędzie rozmowy z szefami sztabu wszystkich trzech rodzajów brytyjskich sił zbrojnych.

PRASA HISZPAŃSKA ATAKUJE OZN

Madryt 11.II. Prasa hiszpańska ostro atakuje OZN za przyjęcie rezolucji przeciw reżimowi Franco. Organ Falangi "Ya" pisze, że rezolucja ta w obronę Hiszpanii wstępu do organizacji, do której wcale nie chce przystąpić. Organ monarchistów "ABC" twierdzi, iż obrady OZN są zupełnym fiaskiem, gdyż zamiast umocnić pokój, wywołują tylko nowe fermenty.

Barcelona 11.II. Wybuchł tu strajk w jednej z wielkich fabryk. Jakkolwiek podłoże strajku jest ekonomiczne, to jednak w obecnej sytuacji może on nabrać charakteru ważnego wydarzenia politycznego.

Lizbona 11.II. Dziennikarze portugalscy złożyli prezydentowi Carmona memorandum, domagające się zniesienia cenzury prasowej.